

Michael Varujan Magharian. S-a născut la București în 1961. De profesie inginer și economist, s-a relocat cu familia în Canada din 1995. S-a pensionat în 2013. De atunci a publicat *Licurici* (2019), *Carieristul* (2021), *Povestea unui oarecare* (2022), *Zilele pescărușului albastru* (2022) și *Cum să treci de două ori prin apa unui râu* (2023). O serie de nuvele i-au fost găzduite în revistele Fictiunea.ro, Araratonline.com și Observatorul.com. La Institutul European i-au fost publicate *Adevărata viață a lui Sisif* (2022), *Femeia dracului* (2022), *În umbra metropolei* (2023), *Sfânta pătrime* (2024) și *Cum să treci de două ori prin apa unui râu* (2024). Deși sunt romane aparținând genului ficțiunii romantice după catalogarea nord americană, acțiunile plasate pe fundalul vieții canadiene sunt veridice, candid, dinamice și scrise într-un limbaj voit nepretențios tocmai ca fraza să rămână rotundă și cursivă, să fie ușor de lecturat și să creeze efecte de peliculă cinematografică în derulare.

Michael Varujan Magharian, *Zilele pescărușului albastru*
© 2025, Institutul European Iași

INSTITUTUL EUROPEAN
Iași, str. Bălușescu nr. 2, OP 6, CP 1309
euroedit@hotmail.com; www.euroinst.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MAGHARIAN, MICHAEL V.

Zilele pescărușului albastru/Michael Varujan Magharian. -
Iași: Institutul European, 2025
ISBN 978-606-24-0403-1

821.135.1

Reproducerea (parțială sau totală) a prezentei cărți, fără acordul Editurii, constituie infracțiune și se pedepsește în conformitate cu Legea nr. 8/1996.

Printed in ROMANIA

Michael Varujan MAGHARIAN

ZILELE PESCĂRUȘULUI ALBASTRU

INSTITUTUL EUROPEAN
2025

Alcyone

Traducere din Wikipedia, Enciclopedia liberă, de Michael V. Magharian

Acest articol este despre soția lui Ceyx, personaj mitologic grecesc. Pentru alte articole vezi Alcyone (univoc).

În mitologia grecească, Alcyone era fiica lui Aeolus, cu Enarate ori Aegiale. Ea s-a măritat cu Ceyx, fiul lui Eosphorus, Luceafărul de dimineață.

Detaliile mitului [redactează]

Alcyone și Ceyx erau foarte fericiți în Trachia, și după relatarea lui Pseudo-Appolodorus[1] se chemau frecvent unul pe altul „Zeus” și „Hera”. Asta l-a mâniat pe Zeus care, în timp ce Ceyx era pe mare (îndreptându-se să consulte un oracol, după spusele lui Ovid) i-a fulgerat corabia. La puțin timp, Morpheus (zeul viselor), deghizat în Ceyx, i s-a revelat Alcyonei printr-o apariție, ca să-i spună despre soarta sa, și ea, de supărare s-a aruncat în mare. Din compasiune, zeii i-au preschimbat pe amândoi în păsările Alcion - pescărușii albaștri, după numele ei.

Ovid[2] și Hyginus [3] au preluat metamorfozarea perechii după pierderea lui Ceyx într-o furtună teribilă, amândoi omițând consecința faptului că Ceyx și Alcyone s-ar fi chemat unul pe altul Zeus și Hera (de unde ar fi rezultat furia lui Zeus). Ovid a adăugat detaliul în care ea, dinainte de a se sinucide, ar fi văzut trupul lui adus de apă.

De asemenea, amândoi Ovid și Hyginus, desemnează metamorfozarea drept originea etimologică a „zilelor pescărușului albastru”, cele șapte zile din iarnă când niciodată n-ar fi furtuni. Ei afirmă că original acestea erau cele 14 zile din fiecare an (șapte zile de o parte și alta a celei mai scurte zile a anului [4]), când Alcyone, ca pescăruș, își făcea cuibul pe plajă și oua, în timp ce tatăl lui Aeolus, zeul vânturilor, restrângea vântul și calma valurile ca ea să-o facă în siguranță. Fraza a devenit de atunci o referire la orice timp pașnic. Dar adevăratul sens este de fapt acela de o pauză norocoasă, sau a unui interval de timp plasat în mijlocul adversității, la fel cum zilele de calm și vreme blândă sunt prezente în toiu iernii de dragul pescărușului albastru ca să-și depună ouăle.

Mitul este menționat pe scurt și de Virgil [5], din nou fără referire la furia lui Zeus.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Alcyone>

Famiile noastre fuseseră foarte apropiate și târziu abia aflasem că de fapt nici nu eram înrudiți. Doar că deja nu-i mai știam altfel decât ca unchiul Artin și mătușa Eliza. În timpul războiului, bunicilor le fusese bombardată casa, și părinții unchiului Artin îi găzduiseră la ei până să și-o pună din nou pe picioare. Cum tata și cu unchiul Artin fuseseră crescuți ca frați, Michael mi-era prin asociere văr primar.

Îl așteptam, dar așipisem. Când am făcut ochi, l-am văzut zăcând tolănit pe bancheta din răchită pusă pe terasă la umbră sub verandă. L-am urmărit aprinzându-și pipa cu gesturi încete, leneșe, și absent. Avea o oarecare distincție, cu tot părul ăla neîngrijit pe care parcă și-l ciopârțise singur cu foarfeca de grădinărit. Ochii îi erau de regulă vii și inteligenți, dar acum trădau oboseală și o notă de tristețe venită nu știam de unde. În aerul apăsător, fierbinte și umed, cu greu se putea respira, dar n-aveam de gând să-l las în casă până nu termina cu fumatul. Și decât să-i fi ascultat lamentațiile interminabile, m-am prefăcut în continuare că dormeam.

„Știi că ești treaz”, mi-a zis apăsător, și după puțin, „n-ai decât să faci pe supăratul cu mine cât vrei, că d-ai-a nu mai pot”.

Vag îmi aduceam aminte că ultima dată ne scosese ochii pe ceva, da' uitasem pe ce.

„Unde-i Ana?” l-am întrebat, deși n-aveam nicio îndoială că era înăuntru cu Monica.

„Vine mai târziu”, și după o ezitare, „are de terminat ceva la office”.

Aha, deci se ciondănisera din nou. Îl așteptam să-și dea drumul la gură. Da' n-a făcut-o.

„Vrei o bere?” m-am oferit, doar ca să-o pot preveni pe Monica.

Monica stătea cu telefonul la ureche, dădea din cap în sus și-n jos, și din când în când mai scotea și câte un ‘hmm’ gutural. Nu putea fi decât Ana, cu jalba-n proțap.

„Ana?” am întrebat-o în șoaptă, la care Monica a făcut un gest afirmativ.

„S-au certat serios”, mi-a răspuns tot în șoaptă, acoperind telefonul cu palma.

Am lăsat-o să-și joace rolul de mediatore înțeleghătoare și răbdătoare, mi-am luat sticlele de bere și am ieșit în iadul de afară. Michael era în picioare și dădea frenetic din mâini. Trebuie că l-o fi atacat vreo viespe. Deși de obicei ne lăsau în pace, câte una se mai rătăcea printre noi. Dar nu atacau dacă nu le făceai nimic. Adică, pe mine nu mă atacaseră.

„Stai potolit!” i-am strigat, „stai pe loc ... nu te mișca!”

S-a oprit, cu mâinile atârându-i inerte pe lângă corp și fața vineție. Arăta ca un urangutan plesnit în cap cu o bătă de baseball. Văzusem caricatura într-o revistă comică.

„M-a înțepat ceva în ceafă, rău”.

M-am ridicat pe vârful picioarelor să-i văd înțepătura, dar nu era nimic.

„Nu cred să fie mare lucru”, i-am zis, dar l-am simțit umflându-se de draci și atunci m-am prefăcut că m-aș fi uitat mai îndeaproape.

„Stai să-mi aduc ochelarii. Ține asta”, și i-am întins și sticla mea.

„Și o pensetă”, a strigat după mine, „adu o pensetă să-mi scoți acu”.

Monica tot la telefon era. Mi-am luat ochelarii și am urcat să iau penseta din baie. N-am găsit-o. În schimb m-am trezit față în față cu un gândac roșu. Doar antenele i se mișcau încolo și îcoace. Stătea nemișcat de parcă el m-ar fi studiat pe mine. Până să smulg niște hârtie igienică cu care să-l pot strivi, dumnealui a întins-o și s-a făcut pierdut în spatele cabinetelor. Nu putea fi doar unu' izolat. Trebuie că erau o colonie. Și-n cap mi se adunau gânduri de exterminare. Ce, doar erau gândaci, nu oameni. Ba dacă-s răi, îi extermini și pe ăia. Întrebarea e, cine să zică că unii-s buni, și alții răi? Păi, cei de au mai multe bombe, ăia trebuie că-s

buni. Istoria a dovedit-o. Doar e scrisă de învingători, nu? Am coborât scările satisfăcut de raționament. Gândacul n-avea scăpare.

„Monica, îmi trebuie penseta și nu știu unde ai pus-o”, și Monica, fără să întrerupă, mi-a făcut semn c-ar fi fost sus în baie.

„Nu-i acolo”, i-am zis, iritat că nu-mi acordase suficientă atenție.

Am ieșit, așteptându-mă să-l văd pe Michael explodat și împrăștiat prin curte. Dar nu, stătea cuminte, cu una din sticle apăsată pe ceafă.

„N-am găsit penseta”, i-am spus repede, de parcă asta m-ar fi dezvinovățit în vreun fel, „dar lasă-mă să văd ce-i acolo”, i-am mai zis cu ochelarii pe nas, gata să survolez dezastrul.

„Las-o baltă, n-a fost decât o viespe turbată”, mi-a zis, deja revenit la calmul lui.

„Atunci poate vrei să te duc la spital să-ți faci un vaccin antirabic”, i-am replicat cu o mină pe care o voisem cât mai serioasă.

„Du-te spânzură-te”, mi-a întors-o, fără să clipească măcar.

„Aha, mă bucur că ești mai bine”, am constatat, întrebindu-mă pe unde să fi fost totuși nenorocirea aia de pensetă.

„Cine a zis că-s mai bine? Mă doare, și berea s-a încălzit. Nu-mi mai ține de rece”.

„Ce ar fi să intram în casă, dacă ai terminat cu pufăitul?”

După ce și-a ciocănit viguros pipa de perete, m-a urmat, învăluit în mirosul vag dulceag de tutun olandez aromat. L-am lăsat în living și m-am dus la bucătărie să-i prepar o pungă cu gheață să și-o pună pe 'rană'. Monica era cu mâinile între castroane și platouri.

„Ia zi-mi, pe ce s-au certat?” am întrebat-o pe ton conspirativ.

Eram pregătit să-i fi tăiat scurt diatriba dacă ar fi deviat de la subiect, precum obișnuia.

„Michael suspină după o pupăză de acasă, și Ana l-a prins scriindu-i ăleia emailuri”.

„Da' Michael n-a mai călcat pe acolo de când am venit aici!?”

„Tipa e o veche flamă. Povestea e de dinainte de a fi venit noi în Canada. Și acum lasă-mă să-mi văd de treabă, îmi stai în drum”.

„Da' Ana vine?”

„Nu știu”.

„Da' nu ți-a spus cine să fi fost pupăza?”

„De parcă s-ar putea ști numele tuturor pupezelor lui Michael”.

M-am întors gânditor în living cu punga cu gheată. Michael se autoservise cu un scotch.

„Eh ... nu pune la suflet”, i-am spus condescendent, de parcă tocmai mi se spovedise.

I-am așezat punga pe ceafă pe cât am putut de gentil, dar tot s-a scuturat de parcă l-aș fi băgat la priză.

Știam ce-i putea pielea Anei. Erau căsătoriți de mai bine de douăzeci de ani. Le trebuieră cinci până să ajungă la altar. Când abia de se cunoscuseră și Michael era conscript, am invitat-o la un party acasă. Acceptase, că doar eram vărul lui Michael. Pe vremea aia era subțire, dulce, palidă, și cu ochi iscoditori. Exulta însă o ambiție pe care o găsisem vag iritantă. Nu prea știam ce voiam să fac cu ea, dar de amorul artei, am curtat-o un pic. Am fost surprins s-o văd căzându-mi în plasă. După plecarea musafirilor, a rămas și s-a culcat cu mine. Descoperisem cu oroare că fusese virgină. Până să vină taxiul s-o ia de acolo nici că mai putusem vorbi. Îngropasem amândoi toată povestea.

„Ce ai zis?” m-a întrebat Michael, răsucindu-se pe jumătate înspre mine.

„Am zis că să nu pui la suflet. O să-i treacă, ascultă-mă pe mine”.

„Cui să-i treacă, ce? Vezi-ți de ale tale. Dacă n-ai ce face, stropește iarba. Se usucă”.

Capitula greu. Nu știa să piardă. Era lemn, asta era. L-am lăsat în voia lui și m-am apucat să-mi aranjez sticlele în bar, adică să le răsucesc cât să se vadă etichetele. Am aprins și luminile. Terific, totul arăta cum trebuia. Numai invitații lipseau. Întârziu, așa că m-am alăturat lui Michael pe sofa. Sorbeam pe mutește din același scotch pe care-l alesese el.

Veniseră toți odată. N-avusesem de unde ști, dar fusese o coliziune chiar în colțul străzii și poliția blocase accesul. Nu ne sunaseră dinadins, ca să ne facă surpriză. Acum eram șapte perechi plus Michael și minus copiii. Vorbeam unii peste alții, cu toate că ce ne puteam spune mai auzisem dinainte. Da' era animație, ori asta-mi plăcea.

Ana apăruse mai târziu. Încă dezbăteau taxele. Michael ne argumenta că și indivizii, și business-urile, trebuiau taxați procentual la fel, progresiv, de la zero până la aproape de sută la sută, după o curbă logaritmică întretăiată cu ceea ce numea 'linie de demarcație'. Cică ar elimina așa și oligarhiile. Cum, el știa. Numai că buzunarul lui Michael era gol. Toți știam asta, deși încercam să nu i-o aruncăm chiar în față. Taxa pe venitul lui ar fi fost oricum zero tăiat în patru. Pentru noi însă taxele pe care le plăteam erau substanțiale. Era normal să le vrem cât mai mici. Adică, de ce să fim pedepsiți dacă puteam câștiga mai mult? Eram pentru taxarea în linie flată. Ne-a aruncat că am fi fost chipurile niște privilegiați, că acumularea ducea la mai multă acumulare printr-un factor multiplicator ilustrat chiar de Keynes, și deci procesul trebuia încetinit, până la a fi oprit. N-a conștientizat pe nimeni. Da' nici că s-ar fi lăsat. S-a legat de buget, cum că era structurat pe priorități care urmau linia ideologică a partidului ajuns la putere. Reprezentanții erau aleși prin vot universal, și chipurile, majoritatea dispunea. Adică jumătate din votanți ajungeau să-și impună voința asupra celorlalte jumătăți. Ba, cu participarea a sub cincizeci la sută, se

ajungea ca un sfert să dicteze celorlalte trei sferturi. Unde mai pui că de ales, se alegea un pachet, cu bune și rele laolaltă. Adică alea rele erau băgate alegătorilor pe gât de marile businessuri care sponsorizau partidele ca să le servească interesele. Că votai fie cu unii fie cu alții, tot de alde Bezos, Musk și Zuckerberg ieșeau. Partidele erau infiltrate. Reprezentanții erau corupți. Sistemul era corupt. Majoritatea silențioasă asta și era, amorfă din scârbeală suverană. Propunerea lui Michael? Nu reprezentanți. De ce să voteze ei legislație în numele alegătorilor? Doar trăiam în epoca internetului. Propunerile de lege să vină direct de la cetățeni, niște avocați să cizeleze limbajul în documente care să ia forma proiectelor legislative, și cei cu drept de vot să aprobe sau nu, cu un clic. Așa, n-ar mai fi fost nevoie nici de partide. La ce-s bune? Să protejeze elitele? Nu de concentrarea puterii aveam nevoie, ci de diseminarea ei. Sigur ar mai fi avut de elaborat, dar apariția Anei i-a tăiat brusc elocvența. L-am văzut retrăgându-se precipitat în wc-ul de serviciu. La scurt timp fumul de pipă începuse să se prelingă pe sub ușa. M-am făcut că nu văzusem, ce alta-i puteam face? M-am apropiat de ea să-mi depun pupătura obișnuită pe obraz. Dusă era fata de acum douăzeci și cinci de ani. Ana din fața mea câștigase în autoritate, aroganță și greutate. Avea cearcăne și riduri pronunțate, pomeți rotunjiți, și gușă. Până și Channel-ul 5 mirosea pe ea altfel, greu și lasciv.

„Bine ai venit, Ana, arăți foarte bine”, am gratulat-o cu aplomb mincinos.

„Bună”, mi-a ciripit îndărăt din vârful buzelor, și s-a amalgamat repede în grupul fetelor care tocău mărunt evenimentele zilei din viața mondenilor.

M-a lăsat descumpănit. N-am găsit altă explicație pentru tratamentul primit decât că mă considera automat aliat cu Michael. Deși ultima venită, plecase prima. Toată seara mă evitase, ca și Michael de altfel. Da' cu el eram obișnuit. Niciodată nu fusese prea social. Însă caracterul Anei con-

trasta substanțial cu al lui. Unde luminația era mai intensă și vocile mai aninate, acolo o găseai, argumentând combativ și necedând un pas de la ce-i intrase în cap urmărind cu asiduitate superficialitățile promovate în mass-media liberală. Numai că în seara aia mă evitase cu ostentație. Nu schimbase o vorbă cu mine. De parcă ar fi fost supărată pe mine, nu pe Michael.

Mă sculasem la patru dimineața tremurând de frica gândacului roșu care luase proporții gigantice în visul pe care încă-l trăiam cu ochii deschiși. Nu aprinsesem lumina să n-o fi trezit-o pe Monica, dar distingeam clar conturul mobilei. În afara respirației ei nu auzeam nimic. Am coborât la bucătărie fără să știu nici eu de ce, că foame nu-mi era. M-am învârtit în jurul mesei o dată, de două ori, și tot lipăind în picioarele goale m-am apropiat de ușa glisantă de la terasă. Am culisat-o până la capăt dintr-o mișcare. Aerul cald și umed mi-a alunecat pe umeri ca o mângâiere, în timp ce aerul rece din casă se scurgea în afară pe jos, în lungul dușumelei. După puțin am închis ușa ca să conserv energie și am coborât la office, unde-mi aveam instalate serverele. Voiam să scriu cod pentru un proiect la care rămăsesem în urmă, dar realizasem că nu aveam toate informațiile să configurez partea grafică, așa că l-am lăsat baltă. M-am apucat să caut pe internet urme lăsate de Firela. I-am găsit imediat adresa, numerele de telefon, emailurile, lucrările publicate la institut, și bingo, am dat și peste anunțul vechi de câțiva ani al soțului, în care declara că era divorțat și căuta să întâlnească o fată cu care să se însoare. Curios era însă că ea își păstrase numele lui de familie. Abia acum începusem să întrezăresc motivul pentru care Michael să se fi apucat să-i scrie după atâta timp. Dar confuzia mea creștea pe măsură ce amintiri fragmentate și încețoșate vechi de mai bine de douăzeci de ani mi se aliniau în cap într-o cronologie aproximativă.

De concentrat ce eram nici n-o auzisem pe Monica deschizând ușa.

„Ce te-ai trezit așa cu noaptea-n cap?” m-a întrebat, frecându-se cu pumnii la ochi.

Era încă somnoroasă și moale.

„N-am putut să mai dorm și m-am gândit să lucrez la unul din proiectele CELL”, i-am răspuns cu voce reținută, „dar tu de ce ești trează sâmbătă la ora șapte? Office-ul e închis azi, doar ca să știi”.

„Am avut pipi și nu te-am găsit sus. Am crezut că ai ieșit afară, și te-am și strigat. N-ai auzit nimic?”

„Știi bine că de aici nu se prea aude”.

„Atunci lasă ușa deschisă, și o să auzi”.

„Bine!” i-am răspuns cam sec și ca să tai conversația am întrebat-o scurt, „pui de o cafea?”

„E la făcut, și ies și singură, nu-i nevoie să mă dai afară, doar ca să știi ...”.

„Ei, și tu acum, încerc să mă concentrez pe proiectul ăsta, nu te dă nimeni afară. Și de fapt urc și eu, numai să închid aici”.

Am coborât îndărăt mai târziu. N-aveam nici cea mai vagă idee de cum aș fi putut face să intru în vorbă cu Firela. Nici pomeneală s-o fi contactat-o direct. Cum era s-o fi întrebat casual ‘ești divorțată?’ ori ‘ce ai mai făcut în ultimii douăzeci de ani?’ când eu nu-i fusesem decât o simplă cunoștință. Nu mă putusem apropia de ea sub nici un chip, așa de bine o păzea grecul cu care de altfel se și măritase, făcuse un copil și ... divorțase? Era ăla plin de viață, petrecăreț mare, și zglobiu ca un țap. Avea o mustață stufoasă, bine conturată, și nasul lui Cyrano de Bergerac. Exhibiționist plăcut la vorbă, își făcea ușor prieteni la băutura. Michael cu Firela fuseseră colegi de facultate. Locuiau aproape unul de altul. Luau de cele mai multe ori același autobuz spre facultate, și curând ajunseseră să stea unul lângă altul la cursuri și să învețe împreună pentru examene la Michael acasă.

Relațiile între ei doi evoluaseră, platonice după spusele lui Michael, fiecare pretinzând că ar fi fost fidel, Michael Anei, și Firela grecului. Odată căsătoriți, cuplurile deveniseră ‘prieteni de familie’, și așa i-am întâlnit la o petrecere la Michael acasă. Pe ea o mai văzusem, odată doar, singură, tot la Michael. Mă topea. Avea un corp subțire perfect proporționat, un păr bogat castaniu revărsat pe spate și ochi verzi sticloși ca de pisică sălbatică. La prima vedere părea rezervată, nu timidă, ci mai degrabă neacomodată, dar te lăsa repede să înțelegi că era în control și putea zgâria ... cu grație. O priveam cu gura căscată și cu un tremur în vîntre. Îl uram pe grec. O fi fost el simpatic, dar nu merita nici pe departe o asemenea gratificație. Iar Michael gira în jurul ei politicos și insipid, de-mi venea să-i fi tras palme să-l trezesc la viață. Fața Anei era însă ca sculptată în gheață. Se mișca printre noi de parcă ar fi fost ghidonată. Cu Firela îmi fusese imposibil să schimb mai mult de ceva banalități. Spusesem la bancuri de mă duruse gura. Fusesem într-o vervă de zile mari, dar ca recompensă nu primisem decât un surâs a la Mona Lisa. Mă oferisem chiar să-i duc cu mașina mea. Nu toată lumea avea una pe vremea aia. Ei n-aveau. Dar grecul mă refuzase. Al naibii, știa toate tertipurile.

De mult nu mai avusesem o astfel de imersiune în trecut. Mă întrebam cum de trăirile îmi rămăseseră la fel de intense peste ani. Imaginile-mi erau selective, cele mai multe șterse și fără culoare, dar insașietatea sexuală îmi era la fel de acută ca atunci. Tânjeam după fata aia, dar mă uitam la cum se schimbese Ana în timp. Oare cum o mai fi arătat Firela?

Am urcat, probabil cu o mină îngândurată și cam rupt de realitate. Monicăi nu-i scăpase expresia mea pentru că mă întrebuse blajin cum îmi mergea cu proiectul, la care-i răspunsesem ca tâmpitul căzut din Marte.

„Care proiect?”

„Păi, ce făceai acolo jos?”